

359 / Detail dekorace k Noci na Karlštejně, 1939.

1904 místo obvyklého hudebního doprovodu hrál před Václavem Hrobčickým z Hrobčic občan Vlček na edisonofon, ale tato reprodukováná hudba neuspokojila. Často méně náročné zábavné kusy, v hostinci Na výběru, ale též Sabina, Šamberk, Preissová, Štech, Štolba, Stroupežnický, Tyl, Jirásek, Jeřábek aj. 1892 zal. *MO NJ* pro jihozápadní Moravu, zpočátku především přednášky; koncepční neshody s vedením Veleslavína. 1892 zal. *Řemeslnicko-živnostenská jednota Svatopluk*. Ta 1909 vlastní *DO*, hráli příležitostně, U Havlíků, přístupnější hry, ale i Kříž u potoka či Radúz a Mahulena. 1893 zal. *Studentské sdružení*, hráli v době prázdnin. 1907-1921 až 3 hry v roce, vesměs dobrý repertoár novější či soudobý, např. Mahen, Šrámek, Čapek, Krejčí, Svoboda, Olbracht ad. 1896 *MO Ústřední matice školské*, činnost pro podporu menšinového školství. Zpočátku opora hl. ve studentech, 1893 Praha je Praha (Kuhnl), U Havlíků. Členy matice pak i další spolky, i obec. Kolem 1900 neúspěšné pokusy o sjednocení ODi. 1900 *DS Sokol*, hrál U Havlíků a hostoval v okolí. 1906 *Všeodborové sdružení křesťanského dělnictva*, do 1918 předchůdce Orla. 1907 *DTJ*. 1914-1918 ODi přerušeno.

Po 1918 v nových podmínkách Veleslavín ztratil dosavadní význam. 1919 *NJ* se studenty *Mrtvé moře* (Mahen) a *Žena legionářova* (Horáková), *Studentské sdružení* 1919 v sále Besedního domu veselohra Katakomby, vyškovská hudba Fr. Štědroneš. 1919 *personál železniční stanice* opereta *Ženská vojna* (Horký-Marhula). 1920 sdružení ochotníci Jánošík, v parku. Poté zal. *Ochotnické divadlo*, po několika hrách změnili název na *Dkr Kotek*. 1919 zal. *MOK*, občas ODi, např. 1934 *Fidlovačka*, 1936 *Jízdní hlídka*. Jednota Libuše hrála v Besedním domě, repertoár nebyl sice konvenční jako u Veleslavína, ale nesourodý, mj. *Pasačka z Lurd*, *Vina*, *V studni*. Zásluhy v udržování lidových tradic, *Hanácké mrskut* (1913), *Hanácké dožínky* (1917), *Obžínky* (1918), *Přástky* (1921), *Májová slavnost* (1934) a ve zvaní jiných *DS* k hostování a osobností ke koncertům. *NJ* 1921 *Bezejmenná* (Bisson) a *Otec*. 1922 se Libuše spojila s *NJ* jako její ženský odbor, 1923 společně s ochotníky *Podzimní svítání* (Božek). 1921 zal. *DS Orla*. 1922 ukončila jednota Svatopluk, 1924 též *Studentské sdružení*. 1927 zal. *Svaz katolických žen a dívek*, i zde ODi. Týž rok *Dkr Kotek* změna názvu na *DS Haná*, 60-70 členů, 1934 generační proměna a populární operety zvýšily zájem veřejnosti, aktivitu i úroveň inscenací. *DS* členem *ÚMDOČ*, 37 členů. Ve 30. letech hrála Libuše pro děti, 1934 společně s ochotníky *Fidlovačku*, 1936 *Lidé na kře*. 1934 skončila činnost *Sokola*, 1937 *Libuše*. 1939 *NJ* součástí *Národní matice Národní rady*. 1939 rozpuštěn *Veleslavín*, ukončila i *Ústřední matice školská*, 1941 též *DTJ* a *Svaz katolických žen a dívek*. Téhož roku *Wolkrův večer* poezie vyvolal zákaz činnosti *DS Haná* na jeden rok. Spolek tehdy vlastnil moderní jeviště s točnou a s dalším mimořádným technickým vybá-

vením. *Drgie náročná*, *Vrchlický*, *Jirásek*, *Žák*, *Kvapil*, *Svoboda*, *Tyl*, *Stroupežnický* aj. 1943 145 členů, z nich 110 činných.

1945 *MOK* vystřídána *MOR*. 1946 v důsledku odchodu řady členů do pohraničí ODi nepravdělně. *Svatopluk* ukončil činnost 1946. V *DS Haná* od 1946 úbytek členů, jako *Dkr OB*. 1948 skončila činnost *DS Orla*. 1964 poslední představení *DrKr OB Svatba šňatkového podvodníka* (Daněk).

INFORMACE MeÚ pro MČAD. Rkp. 1997. kART; Místopis okresu zprac.

Helena Hýzlová. Rkp. 1998. kART.

CCAD. s. 153, 381, 394; obr. s. 152: Výhláška okresního hejtmána ve Vyškově, zakazující pořádání ochotnických představení v Ivanovicích na Haně, 1941.

Ladecký, s. 142; Ve službách Thalie II, s. 211; Zprávy 1882, s. 149, R. O. Horníček. KDÚ.

IVANOVIC (na Moravě). Besedník 1872, č. 12, s. 188. NK.

PALÁSEK, Emil: Ivanovice na Haně. Z historie k současnosti. Ivanovice na Haně. Město 1998. Kap. Spolky a organizace, s. 267-299. Foto v textu. kART. SOKA Vyškov: Spolkový katastr 1946-1950 (ka 38).

 DS Haná 1928 zakoupil LD, do 1934 15 představení, pak zařízení prodali.

J

JABKENICE, o. Mladá Boleslav

1877 zal. *DJ Hálek*. Oponu divadla namalovala manželka Bedřicha Smetany (Betty) na téma *Příchod praotce Čecha do vlasti*, obr. viz s. 22. Mezi ochotníky byla jejich dcera Zdenka (titulní role v *Paní Marjánce*).

Když roku 1877 zakládali jsme ochotnické divadlo, spolek Hálek, sdělil jsem u lesmistřů svou starost o dekorace, hlavně oponu. Tu paní Smetanová ochotně nabídlá, že nám na oponu vymaluje obraz Praotec Čech na Řípu. Koupeno plátno, něco barev, většinu jich a oleje věnovala laskavá paní, v mém bytu v zadním pokoji na stěnu napnuto plátno a pí Smetanová obětavě po tři týdny přicházela k nám a dle Lhotova originálu z fotografie obraz zdařile vymalovala. Touto vzácnou obětavostí velkou radost ochotníkům způsobila... Mistr Smetana pravil: „No, záleží si Betty dala, ale dramatická ta malba není.“

Paměti o Bedřichu Smetanovi a jeho pobytu v Jabkenicích napsal Josef Vilím, domácí učitel děrušek Smetanových, říd. uč. v. v., s. 12-13.

Hálek 1888 *Nalezenec* (Tyl); 1888 dětská hra se zpěvy *Láska k vlasti* (Hraše).

V Jabkenicích (1925-1927) jsem jako osmnáctiletý přesedlal na starokomiku. V jedné taškařici jsem dokonce hrál s populární, po vsi se toulající, Malinovou kozou. Bylo to ve hře Návrat k přírodě. Při mém vstupu s kozou coby měšťáka-zálesáka bylo nejdříve vydešeno obecenstvo, které propuklo v smích a huronský řev, potom koza, která se zachovala sice statečně, i když nám jeviště posela bobky, z čehož jsem byl nakonec vydešen tak trochu i já.

Láda Lhota, pozdější organizátor ochotnického divadelnictví ve Středočeském kraji.

1935 *DJ* 28 členů. 1944 *ŠS Broučci* (Karafiát). Během okupace 1939-1945 ODi přerušilo činnost, obnovili po osvobození, ale od 1948 se nehrálo, protože v obci bylo zřízeno kino. 1951 *DJ*